Septemberverklaring: houdt de Vlaamse regering de nul?

Nieuws vrijdag 6 december 2024

De Vlaamse regering heeft een duidelijke keuze gemaakt in haar jacht op een begrotingsevenwicht. De openbare diensten, hun gebruikers en de gezinnen zullen opdraaien voor de besparingen die hiervoor nodig zijn. Daarmee ziet de ACOD haar vrees van de voorbije maanden bevestigd.

In totaal is de Vlaamse regering van plan om 1,2 miljard euro te besparen op haar eigen overheidswerking tegen 2029. De volledige impact van alle besparingen is nog niet duidelijk, maar toch springen een aantal elementen al in het oog.

700 miljoen euro daarvan wordt gezocht bij de overheid zelf. “Eén cijfer dat al circuleerde is 240 miljoen euro aan besparingen op de lokale besturen, door onder andere de middelen uit het Gemeentefonds minder te indexeren”, weet ACOD-voorzitter Uwe Rochus. “De gevolgen hiervan voor de lokale dienstverlening aan de burger zijn bijzonder groot. Besparen op het Gemeentefonds raakt gemeenten rechtstreeks in hun kernwerking. Elke gemeente en dus elke burger zal dit voelen.”

500 miljoen euro van de besparingen op eigen middelen komt uit het snijden in subsidies, bijvoorbeeld door in te grijpen bij de bovenlokale musea en archieven. De VRT moet 10 miljoen euro extra besparen tegen 2029, bovenop de 16 miljoen euro die de openbare omroep al moest besparen tussen 2016 en 2031.

Voorts kijkt de Vlaamse regering ook naar het eigen personeel, waarop ook voor 180 miljoen euro zou moeten bespaard worden. Uwe Rochus: “Er is al sprake van de schrapping van 2 feestdagen en morrelen aan het ambtenarenstatuut, maar waar het grote geld van die besparing moet gevonden worden, is nog onduidelijk. Het niet vervangen van gepensioneerde ambtenaren werd al in een vorige begroting beslist. Moeten we dan nu gaan vrezen voor naakte ontslagen?”

Ook de zorg zal het ook met minder geld moeten doen: voor de uitbreidingspakketten in de welzijnssector wil de Vlaamse regering een lager budget voor uittrekken. “Dit zal gevoeld worden bij mensen met een handicap, in de kinder- en ouderenopvang en bij de jeugdzorg”, waarschuwt Uwe Rochus.

Ook op andere manieren zullen de gezinnen de gevolgen voelen: enkel voor de eerstgeborene ontvangen ouders voortaan nog een startbedrag van 1.300 euro, de kinderbijslag voor studerende kinderen stopt op 23 jaar in plaats van 25 jaar en ook de verhoging van de kinderbijslag voor kinderen geboren voor 2019 – de leeftijdsbijslag – wordt geschrapt.

Tot slot is het ook al duidelijk dat de Vlaamse regering nog maar eens geld zoekt bij De Lijn, vooral dan door het niet uit te geven. Het groeibudget wordt gehalveerd van 50 miljoen euro naar 25 miljoen euro, waardoor het moeilijk wordt voor De Lijn om het netwerk te versterken of extra aan te werven. Uwe Rochus: “De Vlaamse regering heeft de mond vol van duurzame mobiliteit en meer mensen zich laten verplaatsen met het openbaar vervoer, maar ik zie eerlijk gezegd niet in hoe ze daarin zal slagen. De huidige middelen zijn maar net genoeg

voor De Lijn om het hoofd boven water te houden.”

"De Vlaamse regering mag dan al trots beweren dat ze de nul houdt op haar begroting, in de openbare diensten en de in de Vlaamse huiskamers is de sfeer na het vernemen van al deze besparingen alleszins gezakt tot ver onder nul”, besluit Uwe Rochus.